

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 4Co/130/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8514201219
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Klenková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8514201219.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z JUDr. Gabriely Klenkovej, PhD., predsedníčky senátu a sudcov JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Anny Ilčinovej v právnej veci žalobcu POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpený Fridrich Paľko, s.r.o., Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421 proti žalovanej Slovenskej republike - Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, Bratislava, IČO: 00 166 073, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Stará Ľubovňa č. k. 4C 44/2014 - 89 zo dňa 08.01.2015 a proti uzneseniu č. k. 4C 44/2014- 104 zo dňa 26.03.2015 takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Potvrďuje uznesenie.

Žalovanej náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa žalobu zamietol. Zároveň zamietol návrh žalobcu na prerušenie konania. Žalovanej náhradu trov konania nepriznal.

V odôvodnení poukázal na obsah žaloby, ako aj dôvody uplatneného nároku z titulu náhrady majetkovej škody a náhrady nemajetkovej ujmy v dôsledku nesprávneho úradného postupu exekučného súdu - Okresného súdu Vranov nad Topľou, ktorý nerozhodol v zákonnej lehote o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a ktorý následne žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol.

Ďalej súd poukázal na stanovisko účastníkov konania, obsah pripojených listinných dôkazov, najmä obsah spisu Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 11Er 353/2010, z ktorého vyplýva, že žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola doručená súdu dňa 26.04.2010. Spolu so touto žiadosťou žalobca ako oprávnený predložil aj exekučný titul, ktorým je rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu spoločnosti Slovenská rozhodcovská, a.s. Bratislava, sp. zn. SR 20726/09. Súd rozhodol o žiadosti súdneho exekútora uznesením zo dňa 07.12.2010 tak, že žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. Proti uzneseniu žalobca nepodal odvolanie, preto nadobudlo právoplatnosť dňa 19.01.2011, a preto exekučný súd uznesením zo dňa 14.03.2011 exekúciu zastavil.

Následne súd citoval čl. 46 ods. 3, čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, ust. § 3 ods. 1, § 4 ods. 1 písm. a), § 6 ods. 4, § 9 ods. 1, 2, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1, 2, § 17 ods. 1, 2, 3 a § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene

niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákona č. 514/2003 Z.z.), § 44 ods. 2, § 41 ods. 2 písm. d), § 243 ods. 1 Exekučného poriadku a uviedol, že po vykonanom dokazovaní a po zhodnotení dôkazov jednotlivo a vo vzájomnej súvislosti dospel k názoru, že žaloba nie je dôvodná. Súd poukázal na to, že dôvodom pre zamietnutie vydania poverenia na vykonanie exekúcie bola nezákonnosť exekučného titulu - rozhodcovského rozsudku z dôvodu neprijateľnej rozhodcovskej doložky vyplývajúcej zo spotrebiteľského právneho vzťahu. Skúmaním rozhodcovskej doložky exekučný súd nepreskúmaval vecnú správnosť rozhodcovského rozsudku, ale len realizoval svoje oprávnenie vyplývajúce z ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku (napr. rozhodnutie NS SR sp. zn. 1Cdo/144/2012). Exekučný súd je oprávnený a povinný skúmať zákonnosť exekučného titulu a to v ktoromkoľvek štádiu už začatého exekučného konania a nielen s vydaním poverenia na vykonanie exekúcie, pričom tak môže urobiť na návrh účastníka konania, ako aj bez návrhu (§ 58 ods. 1 Exekučného poriadku). Je v kompetencii exekučného súdu skúmať tak formálnu, ako aj materiálnu vykonateľnosť exekučného titulu. Z tohto dôvodu nedošlo zo strany exekučného súdu k nesprávnemu úradnému postupu alebo k nesprávnemu úradnému rozhodnutiu.

Súd zdôraznil, že žalobca v žalobe nepredložil ani neoznačil žiaden dôkaz preukazujúci vznik majetkovej škody v tejto konkrétnej veci. Súd sa síce oboznámil so znaleckým posudkom č. 1/2014, avšak ako vyplýva z tohto posudku, bola vypočítaná priemerná výška škody (teda spriemerovali sa náklady na počet posudzovaných konaní, čiže z výsledku znaleckého posúdenia je možné vyvodiť, že v každom posudzovanom exekučnom konaní došlo k rovnakým úkonom), a to rozdelená na škodu spôsobenú v exekučných konaniach pri rozhodovaní o žiadostiach o udelenie poverenia a na škodu spôsobenú v exekučných konaniach, kde žalobca ako oprávnený žiadal o zmenu súdneho exekútora. Súdnym znalec pritom všetky náklady nad určitý priemer vypočítaný z predchádzajúceho obdobia pripísal skutočnosti, že tieto náklady vznikli v súvislosti s omeškaním súdov s rozhodnutím v tej ktorej exekučnej veci. Žalobca rovnako nepreukázal ani vznik nemajetkovej ujmy a napokon nepreukázal ani príčinnú súvislosť medzi prípadným nesprávnym úradným postupom exekučného súdu a prípadnou vzniknutou či už majetkovou škodou alebo nemajetkovou ujmov, teda nepreukázal v tomto konaní ani jednu z podmienok zakladajúcich zodpovednosť žalovanej za náhradu škody a nemajetkovej ujmy spôsobené nesprávnym úradným postupom podľa zákona č. 514/2003 Z.z..

Podaním doručeným súdu dňa 19.12.2014 žalobca navrhol konanie prerušiť s odôvodnením, že pred Okresným súdom Prešov pod sp. zn. 7C/6/2010 prebieha konanie o náhradu škody pre porušenie práva Európskej únie, ktorého sa podľa žalobného návrhu mal dopustiť Okresný súd Prešov v exekučnom konaní vedenom proti žalobkyni na základe neprijateľnej rozhodcovskej doložky, v ktorom sa vymohlo plnenie na základe neprijateľnej zmluvnej podmienky, ako aj v rozpore so zákonmi schválenými z dôvodu transpozície smerníc Európskej únie zameranými na ochranu spotrebiteľa na finančnom trhu. Podľa tvrdenia žalobcu v uvedenom konaní uznesením zo dňa 07.10.2013, Okresný súd Prešov v zmysle § 109 ods. 1 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku rozhodol o prerušení konania do rozhodnutia Súdného dvora Európskej únie o prejudiciálnych otázkach, ktoré navrhla položiť žalovaná v 1. rade - Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom spravodlivosti SR a to:

- 1) Môže vzniknúť zodpovednosť členského štátu za porušenie komunitárneho práva pred tým, ako účastník konania využije všetky právne prostriedky príslušajúce mu podľa právneho poriadku členského štátu v konaní o výkone rozhodnutia, vzhľadom na skutkový stav veci môže v tomto prípade vzniknúť táto zodpovednosť členského štátu pred samotným ukončením konania o výkone rozhodnutia a pred vyčerpaním možnosti žalobkyne požadovať vydanie bezdôvodného obohatenia ?
- 2) V prípade, ak áno, je dostatočne jasným a závažným porušením komunitárneho práva konanie orgánu, ktoré opisuje žalobkyňa, vzhľadom na daný skutkový stav, najmä vzhľadom na jej absolútnu nečinnosť žalobkyne a vzhľadom na nevyčerpanie všetkých právnych prostriedkov nápravy umožnených právom členského štátu ?
- 3) Ak ide v tomto prípade o dostatočne závažné porušenie komunitárneho práva, je žalobkyňou uplatňovaná suma škody, za ktorú má zodpovedať členský štát, možno škodu v tomto poňatí stotožňovať s vymoženou pohľadávkou, ktorá je bezdôvodným obohatením?
- 4) Má vydanie bezdôvodného obohatenia, ako právny prostriedok nápravy, prednosť pred náhradou škody?

Súd mal preukázané, že Okresný súd Prešov uznesením č. k. 7C/6/2010-269 zo dňa 07.10.2013 prerušil konanie o náhradu škody pre porušenie práva Európskej únie z dôvodu, že žalovaná v 1. rade navrhla položiť Súdnemu dvoru Európskej únie prejudiciálne otázky, ktorých posúdenie má dôležitý význam

pre rozhodnutie v predmetnej veci. Súd mal zároveň preukázané /na základe mailovej komunikácie s Krajským súdom v Prešove/, že následne prejudiciálne otázky predložené neboli. Z dôvodu podaného odvolania proti uzneseniu o prerušení konania bol spis predložený Krajskému súdu v Prešove, ktorý uznesením sp. zn. 12Co/127/2013 zo dňa 22.12.2014 zrušil uznesenie súdu prvého stupňa a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Z uvedeného vyplýva, že konanie vo veci sp. zn. 7C/6/2010 nebolo právoplatne prerušené a teda odpadol dôvod, na ktorý poukázal žalobca v návrhu na prerušenie konania.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku.

V zákonom stanovenej lehote podal proti rozsudku odvolanie žalobca. Namietal odňatie možnosti konať pred súdom, ďalej vady, ktoré mali za následok nesprávne právne posúdenie, ako aj nedostatočne zistený skutkový stav veci z dôvodu nevykonania navrhnutých dôkazov potrebných na zistenie rozhodujúcich skutočností, ako aj nesprávne právne posúdenie. Poukázal na to, že súd prvého stupňa nebol oprávnený o uplatnenom nároku rozhodnúť podľa ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom po 01.01.2013. V právnom štáte a osobitne v spravodlivom súdnom konaní nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenia zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti, a to potom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Podľa názoru žalobcu, súd založil svoje rozhodnutie na neprípustnej interpretácii, dopustil sa nesústreďeného postupu, ktorý má za dôsledok nesprávnosť súdneho rozhodnutia. Ďalej poukázal na to, že súd vôbec nevysvetlil prečo nevznikol účastníkom stav právnej neistoty. Právna neistota existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. V danom prípade zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty. Exekučný súd ignoroval túto legitímnu sféru, na čo zo zákona nemal oprávnenie a posunul tak trvanie právnej neistoty do času, ktorý je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Ďalej uviedol, že úlohou súdu nie je polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami. Bolo povinnosťou súdu aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritórne rozhodnutie. Zdôraznil, že Štrasburský súd opakovane uviedol, že zodpovednosť štátu za prieťahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory, ako napr. rozsah nevybavenej súdnej agendy. Ani vyjadrenie právneho názoru súdu ohľadne rozporu exekučného titulu so zákonom, nemohlo ovplyvniť dôvodnosť uplatneného nároku, lebo s vecou samou nesúviselo. Poznamenal, že predložil ako dôkaz o vzniku škody spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s.r.o. Bratislava, a to znalecký posudok č. 1/2014, ktorý vypracoval Znalecký ústav Ekonomickej univerzity v Bratislave. Uvedeným znaleckým posudkom bolo jednoznačne preukázané, že nesprávny úradný postup mal na žalobcu negatívny dopad a objektívne spôsobil zníženie jeho majetku, a to v posudku určenej výške. Namietal, že súd prvého stupňa nevykonal dostatočné oboznámenie sa s predloženým znaleckým posudkom. Mal za to, že v konaní boli preukázané všetky zákonné podmienky pre vznik nároku na náhradu škody. K návrhu na prerušenie konania uviedol, že súd bol povinný pred rozhodnutím vo veci samej o tomto návrhu osobitne rozhodnúť, ak bol návrh súdu doručený v čase predchádzajúcom nariadenému súdnemu pojednávaniu. Navrhol zrušiť napadnutý rozsudok a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Žalovaná sa k doručenému odvolaniu písomne nevyjadrila.

Krajský súd v Prešove (ďalej len odvolací súd) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 10 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku) preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 212 Občianskeho súdneho poriadku, bez nariadenia pojednávania, s nariadením termínu verejného vyhlásenia rozhodnutia, ktorý bol oznámený na úradnej tabuli súdu, ako aj na internetovej stránke (§ 214 ods. 2 v spojení s § 156 ods. 1, 3 Občianskeho súdneho poriadku) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Úlohou odvolacieho súdu v odvolaní namietanom nesprávne právne posúdenie bolo zistiť, či súd prvého stupňa na zistený skutkový stav správne aplikoval príslušné právne predpisy.

Nesprávnym právnym posúdením veci sa rozumie omyl súdu pri aplikácii práva. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť, alebo ak použil síce správny právny predpis, ale ho nesprávne vyložil.

Podľa článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa článku 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu, či orgánu verejnej správy, alebo nesprávnym úradným postupom.

Oboznámením sa s obsahom spisu, výsledkami vykonaného dokazovania, zisteným skutkovým stavom odvolací súd zistil, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci, ako aj správne právne vec súd posúdil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením uvedeným súdom prvého stupňa.

K námietke týkajúcej sa odňatia možnosti konať pred súdom odvolací súd uvádza, že z postupu súdu nevyplývalo porušenie práva účastníka na spravodlivý súdny proces, ani práva na súdnu ochranu zaručeného Ústavou Slovenskej republiky. Súd na základe výsledkov vykonaného dokazovania vyhodnotil jednotlivé dôkazy v súlade so zásadou voľného hodnotenia dôkazov vyplývajúcou z ust. § 132 Občianskeho súdneho poriadku jednotlivo a v ich vzájomnej súvislosti, na základe čoho dospel k správny skutkovým zisteniam. Posudzoval uplatnený nárok na náhradu škody z titulu nesprávneho úradného postupu z dôvodu nerozhodnutia v zákonom stanovenej lehote o žiadosti o vydanie poverenia vyplývajúcej z ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v exekučnom konaní vedenom na Okresnom súde Vranov nad Topľou sp. zn. 11Er 353/2010. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že 15 - dňová lehota sa vzťahuje výlučne na prípad, keď súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia, návrhu na vykonanie exekúcie, exekučného titulu so zákonom a poverenie v danej lehote vydá. V prípade zistenia rozporu žiadosti o udelenie poverenia, návrhu na vykonanie exekúcie a exekučného titulu so zákonom, súd nie je viazaný lehotou 15 dní. Uvedené je odôvodnené požiadavkou náležitého skúmania žiadosti o udelenie poverenia, návrhu na vykonanie exekúcie a exekučného titulu so zákonom a vydaním rozhodnutia o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia, resp. o zastavení exekučného konania, ktoré musí byť presvedčivo odôvodnené. Z uvedeného vyplýva, že postupom súdu, ktorý posudzoval exekučný titul z vyššie uvedených hľadísk, nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu. Skúmanie podmienok pre vedenie exekúcie v každom štádiu konania je zákonnou povinnosťou súdu vyplývajúcou z ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku. Judikatúra súdov zdôrazňuje túto preskúmvaciu právomoc exekučných súdov obzvlášť pri exekučných tituloch, ktorými sú rozhodcovské rozsudky, tak ako to bolo aj v tomto prípade. To znamená, že súd má ex offo povinnosť preskúmať materiálnu správnosť rozhodcovského rozsudku, nekalú povahu rozhodcovskej doložky, preskúmať či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy (napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo 146/2011 zo dňa 13.10.2011, uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo 207/2011 zo dňa 21.11.2012). Je známou skutočnosťou, že aplikácia práva Európskej únie v oblasti ochrany práv spotrebiteľa zasiahla do vtedajšej súdnej praxe, aby zjavne ovplyvnila jej vývoj. Uvedenému sa nevyhlo ani exekučné konanie a podľa existujúcej judikatúry je povinnosťou exekučného súdu postupovať v exekučnom konaní v súlade s právnou úpravou a zásadami na ochranu práv spotrebiteľa, opakovane judikovanými Súdnym dvorom Európskej únie.

K odvolaniu žalobcu odvolací súd uvádza, že uplatnená námietka aplikácie ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom od 01.01.2013 nebola v danom prípade opodstatnená. Súd prvého stupňa na uplatnený nárok novelizované ust. § 9 ods. 2 v znení účinnom od 01.01.2013 na danú vec neaplikoval, ale správne aplikoval ust. § 9 ods. 1, 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom do 31.12.2012. Odvolacia námietka nesprávneho právneho posúdenia veci nebola dôvodná. Odvolací súd však súhlasí s názorom žalobcu, že nie je možné aplikovať ustanovenie hmotného práva na práva vyplývajúce zo zodpovednosti za škodu, ktoré vznikli pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona. Retroaktivita v danom prípade je neprípustná.

Hodnotenie dôkazov, ako aj rozsah a vykonávanie dokazovania súdom prvého stupňa je vždy vecou súdu. V sporovom konaní posilnenom zásadou kontradiktórnosti majú účastníci dôkaznú povinnosť vyplývajúcu im z ust. § 120 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, t. j. povinnosť nielen tvrdenia, ale aj preukázania nimi tvrdených skutočností. Nesplnenie dôkaznej povinnosti má za následok neunesenie dôkazného bremena. Súd prvého stupňa správne pri uplatnenom nároku na náhradu škody skúmal preukázanie zákonných predpokladov vzniku zodpovednosti za škodu. Odvolací súd súhlasí so závermi súdu prvého stupňa uvedenými v odôvodnení napadnutého rozsudku, že žalobca neunesol dôkazné

bremeno pri preukázaní vzniku škody, lebo nepredložil relevantné dôkazy preukazujúce skutočnú výšku škody, pričom súd prvého stupňa správne neprihliadol na znalecký posudok č. 1/2014 predložený žalobcom v tomto konaní a vyporiadal sa s ním v odôvodnení svojho rozhodnutia. S týmito závermi súdu prvého stupňa, ktoré sa týkajú predmetného znaleckého posudku, súhlasí aj odvolací súd, pretože znalecký posudok je sumarizáciou možných nákladov, ale nie dôkazom ich skutočného vzniku.

Vo vzťahu k námietke týkajúcej sa nevysporiadania sa so stavom právnej neistoty na strane žalobcu v exekučnej veci, odvolací súd uvádza, že ani táto namietaná skutočnosť nebola opodstatnená. Je nesporné, že v exekučnom konaní vedenom na základe rozhodcovského rozsudku, prípadne notárskej zápisnice, súd posudzuje návrh na vykonanie exekúcie, exekučný titul, či je súladný so zákonom. Táto povinnosť exekučného súdu vyplýva priamo z ust. § 45 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní. Ide o súdnu kontrolu zmluvných podmienok v spotrebiteľských zmluvách v zmysle judikatúry súdov, ako aj Súdneho dvora Európskej únie.

Rovnako nebola dôvodná ani odvolacia námietka žalobcu týkajúca sa toho, že súd prvého stupňa nerozhodol o návrhu žalobcu na prerušenie konania, lebo ako vyplýva z napadnutého rozsudku, súd prvého stupňa sa s návrhom na prerušenie konania zaoberal a riadne o ňom rozhodol.

Z týchto dôvodov odvolací súd nepovažoval odvolanie žalobcu za dôvodné, a preto napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil v súlade s ust. § 219 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku.

Uznesením č. k. 4C 44/2014 - 104 zo dňa 26.03.2015 súd prvého stupňa uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť súdny poplatok za odvolanie vo výške 20 Eur v lehote 3 dní od právoplatnosti uznesenia v zmysle položky č. 7a Sadzobníka súdnych poplatkov.

Uznesenie bolo vydané vyšším súdnym úradníkom.

V zákonom stanovenej lehote podal proti uzneseniu odvolanie žalobca. Namietal nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozhodnutia. Poukázal na to, že položka 7a Sadzobníka súdnych poplatkov je stanovená pre súdny poplatok za žalobu na náhradu škody spôsobenej nezákonným úradným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom. To znamená, že spoplatneniu podlieha len podanie žaloby na náhradu škody a nepodliehajú ďalšie úkony vo veci samej ako sú odvolanie, dovolanie a pod.. Poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/39/2007 zo dňa 29.03.2007, podľa ktorého za súdne konania, ktoré nie sú uvedené v prílohe Sadzobníka súdnych poplatkov, sa súdne poplatky nevyberajú. V takom prípade poplatková povinnosť nevzniká a analogické určenie výšky súdneho poplatku neprichádza do úvahy. Tvrdil, že postupom súdu bolo zasiahnuté do jeho základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj došlo k porušeniu čl. 12 ods. 1, najmä čl. 13 ods. 1 písm. a/ Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorej povinnosť možno ukladať zákonom alebo na základe zákona, v jeho medziach a pri zachovaní základných práv a slobôd (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 252/05 zo dňa 22.03.2006). Ďalej zdôraznil, že súd pri výkone svojej rozhodovacej právomoci je viazaný čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého platí, že môže konať iba na základe Ústavy v jeho medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý stanoví zákon. Navyše zdôraznil, že podľa § 18ca Zákona o súdnych poplatkoch, za úkony navrhnuté alebo za konania začaté do 30.09.2012 sa vyrubujú poplatky podľa predpisov účinných do 30.09.2012, i keď sa stanú splatnými po 30.09.2012. V danom prípade žaloba bola podaná pred 01.10.2012, teda konanie sa začalo pred účinnosťou zákona č. 286/2012 Z. z., a preto je nutné v súvislosti s podaným odvolaním aplikovať právny stav platný do 30.09.2012, kedy konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom, od poplatku bolo vecne oslobodené (§ 4 ods. 1 písm. k Zákona o súdnych poplatkoch). Navrhol vyhovieť odvolaniu a napadnuté uznesenie zrušiť v rámci autoremedúry v zmysle ust. § 210a Občianskeho súdneho poriadku alebo napadnuté uznesenie zrušiť bez náhrady.

Zákonný sudca podanému odvolaniu nevyhovел v zmysle ust. § 374 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku.

Odvolací súd preskúmal aj napadnuté rozhodnutie v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 212 Občianskeho súdneho poriadku a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Odvolačný súd poukazuje na to, že súdne konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom bolo ex lege podľa § 4 ods. 1 písm. k/ zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len Zákon o súdnych poplatkoch), oslobodené od poplatku od 01.07.2007. Zákonom č. 286/2012 Z.z. zo dňa 11.09.2012, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších právnych predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré ustanovenia zákona, došlo k novele Zákona o súdnych poplatkoch, pričom bolo vypustené s účinnosťou od 01.10.2012 ustanovenie § 4 ods. 1 písm. k/ Zákona o súdnych poplatkoch (týkajúce sa vecného oslobodenia vzťahujúceho sa na konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom).

Z ustanovenia § 18ca Zákona o súdnych poplatkoch v súvislosti s účinnosťou novely č. 286/2012 Z.z. vyplýva, že z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30.09.2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30.09.2012, i keď sa stanú splatnými po 30.09.2012. Pri výklade predmetného zákonného ustanovenia je potrebné vychádzať z celého kontextu Zákona o súdnych poplatkoch s poukazom na znenie § 1, § 5 a § 6 ods. 2 veta druhá citovaného právneho predpisu.

Ak bol poplatkový úkon navrhnutý alebo ak je v Sadzobníku súdnych poplatkov ustanovený súdny poplatok za konanie a toto bolo začaté do 30.09.2012, vyberajú sa poplatky podľa doterajších predpisov. Ide o zakotvenie princípu zákazu retroaktivity vo vzťahu k úkonom navrhnutým alebo konaniam začatým do 30.09.2012, keďže pri nich poplatková povinnosť vznikla ešte počas účinnosti právneho stavu pred novelou vykonanou zákonom č. 286/2012 Z.z..

V prípade podania odvolania vzniká poplatková povinnosť podľa § 5 Zákona o súdnych poplatkoch až podaním odvolania, ktoré je poplatkovým úkonom. Ak bolo odvolanie podané po 30.09.2012, aj keď samotné súdne konanie na súde prvého stupňa začalo do 30.09.2012, použije sa na poplatkovú povinnosť v odvolacom konaní právny stav účinný po 30.09.2012.

Keďže poplatková povinnosť žalobcu v odvolacom konaní vznikla podaním odvolania a od 01.10.2012 na konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom sa nevzťahuje vecné oslobodenie, vznikla žalobcovi povinnosť zaplatiť súdny poplatok za odvolanie podľa § 6 ods. 2 druhá veta Zákona o súdnych poplatkoch, položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov.

V tejto súvislosti odvolací súd dodáva, že v obdobnej veci už rozhodoval Ústavný súd Slovenskej republiky, napr. uznesením č. k. IV. ÚS 340/2014-8 zo dňa 15.06.2014, práve vo veci týkajúcej sa žalobcu, ako aj poplatkovej povinnosti za podané opravné prostriedky. Zo záveru rozhodnutia Ústavného súdu SR vyplýva, že postupom všeobecných súdov nebolo porušené právo účastníka na súdnu ochranu zaručené Ústavou Slovenskej republiky (čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky) ani právo na spravodlivý súdny proces zaručené čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv, ktorým je Slovenská republika viazaná, ak bola žalobcovi rozhodnutím všeobecných súdov uložená povinnosť zaplatiť súdny poplatok za odvolanie vo veci náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy.

Z týchto dôvodov odvolací súd potvrdil napadnuté uznesenie o poplatkovej povinnosti žalobcu ako vecne správne v zmysle ust. § 219 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku a zásadou úspechu žalovanej v odvolacom konaní, ktorej náhrada trov odvolacieho konania priznaná nebola, lebo návrh na priznanie predložený nebol (§ 151 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku).

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozsudku odvolanie nie je prípustné.